

СТАН ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

На території Волинської області випічку хліба здійснюють понад 40 суб'єктів господарювання різних форм власності [1]. До потужних підприємств, які займають монопольне становище на регіональному ринку належать ПАТ «Теремно Хліб» (на долю якого припадає 50 % обсягів споживання), ТзОВ «Ковельський хлібокомбінат», ПрАТ «Нововолинський хлібозавод», ТзОВ «Володимир-Волинський хлібозавод» та ТзОВ «Волиньторгхліб». Поряд з лідерами-хлібопеками виробництвом хлібобулочної продукції займаються підприємства з незначними обсягами виробництва та ступенем впливу на конкуренцію в галузі.

Варто зазначити, що 10-15% на Волинь йде хліба з інших регіонів, а це приблизно п'ять тисяч тонн [2], зокрема на місцевому ринку реалізується продукція хлібопекарних підприємств Рівненської, Тернопільської та інших областей.

Хлібопекарська галузь Волинської області характеризується наступними показниками [3; 4; 5]:

1) Обсяги виробництво хліба та хлібобулочних виробів у Волинській області складають 2,2 % від сукупного виробництва продукції в країні.

2) Згідно з даними офіційної статистики 2014 року річні обсяги виробництва хлібобулочних виробів у натуральному вираженні склали 31,9 тис. тонн, а фактичне споживання продукції населенням області згідно затверджених норм становило близько 104,13 тис. тонн. Тобто 69 % обсягів споживання хліба залишаються поза статистичною звітністю (виробництво хліба міні-пекарнями, супермаркетами, домашніми господарствами, особливо у сільській місцевості), а 38 % зазначеної продукції виробляється промисловими хлібозаводами області.

3) Динаміка обсягів виробництва зазначеної продукції промисловими хлібозаводами має стійку тенденцію до зниження. У 2014 році виробництво зазначеної продукції по Волинській області становило – 93,27% від обсягів виробництва 2013-го та 68,45 % – від обсягів виробництва 2007-го. Середньорічні темпи падіння виробництва в області становлять – 4,12 %, а в країні – 4,05 %.

4) Обласний ринок хлібобулочних виробів характеризується збереження на ринку великої кількості конкуруючих між собою підприємств різної виробничої потужності. А лідер ринку – ПАТ «Теремно Хліб» входить до горизонтально інтегрованого холдингу ПАТ «Холдингова компанія «Хлібні інвестиції», яка займає 8% ринку України і знаходиться на 3-му місці серед найбільших хлібних підприємств.

5) Асортимент хлібобулочної продукції, яку випускають місцеві хлібозаводи є достатньо широким та реалізується у власних фірмових кіосках, кількість яких щороку зростає. Так, асортиментний ряд високоякісної продукції ПАТ «Теремно Хліб» налічує більше 140 найменувань.

6) Рівень зношеності основних засобів потужних підприємств Волинської області коливається на рівні 60%-65%. Не маючи відповідних надходжень від основної діяльності, яка генерує грошові потоки, хлібозаводи не мають можливості переоснащувати виробництво, удосконалювати технології, тобто інвестувати кошти в інноваційний розвиток підприємства. За кількістю та якістю вкладених інвестицій в розвиток підприємства серед хлібних компаній у регіоні лідирує ПАТ «Теремно Хліб».

7) Фінансовий стан місцевих хлібопекарних підприємств погіршується в динаміці. Основна операційна діяльність, як і операційна діяльність в цілому характеризується прибутковістю, проте її рівень є досить низький та знаходиться в межах 2-4% залежно від досліджуваного підприємства. Низька рентабельність операційної діяльності, насамперед, пов'язана з жорстким державним регулюванням цін на соціальні сорти хліба, виробництво яких є нерентабельним для виробників.

Таким чином, сучасний стан розвитку хлібопекарської галузі Волинської області характеризується скороченням обсягів виробництва; погіршенням структури споживання хліба та хлібобулочних виробів у зв'язку з економічною ситуацією в країні; ціновою нестабільністю на продукцію, яка пов'язана з ціновою ситуацією на ринках борошна та паливно-мастильних матеріалів; відставанням середньої заробітної плати в галузі від середньої по регіону, повільним технічним переоснащення основних засобів при ступені їх придатності на рівні 30-35%.

Хлібопекарська галузь регіону потребує місцевої державної підтримки для модернізації виробництва та активізації інноваційної діяльності, особливо в умовах вкрай значного зростання цін на енергоносії. Необхідно запроваджувати стимулювання придбання імпортного обладнання на пільгових умовах та заохочувати інвесторів вкладати кошти в хлібопекарні підприємства області, що дасть змогу підвищувати якість продукції, заощаджувати енергоносії та забезпечить нормальне ціноутворення хлібобулочних виробів.

Список використаної літератури

1. Волинська правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravda.lutsk.ua/ukr/news/73664/>

2. Волинський інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://vip.volyn.ua/volinski-hliboreki-vtrachayut-svogo-pokirсуа>

3. Офіційний сайт Головного управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.smida.gov>.

5. Статистичний щорічник України за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.twirpx.com>.

